

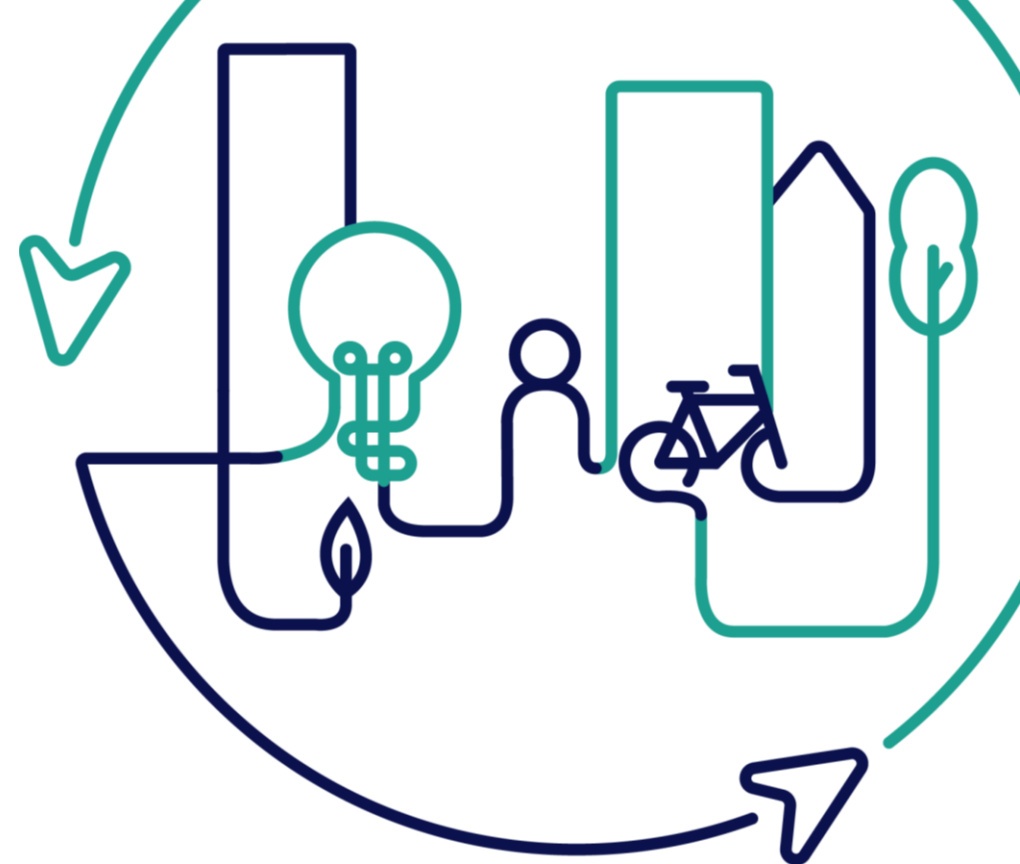
EUROPEAN U R B A N INITIATIVE

EUI-ajankohtaiskatsaus 7.11.2025

EUI:n kansallinen yhteyspiste, UCP
Mervi Hemminki, erityisasiantuntija
Työ- ja elinkeinoministeriö

Mervi.hemminki@gov.fi

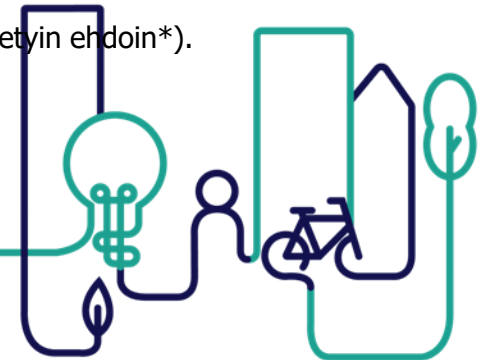
Puh. 0295047096

Co-funded by
the European Union

Eurooppalainen kaupunkialoite (EUI) pähkinänkuoressa

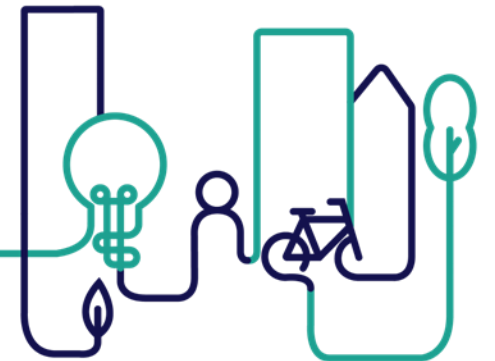
- Euroopan komission aloitteen tavoitteena on edistää kestävästä kaupunkikehitystä Euroopassa.
- Aloitteen budjetti on 450 M€ ohjelmakaudella 2021–2027.
- Toimintaa koordinoi pysyvä sihteeristö Lillessä ja kansalliset yhteyspisteet (UCP) jäsenmaissa.
- Aloitteella tuetaan kaupunkeja
 - 1) Innovatiivisissa toimissa
 - 2) Kyvykkyyksien kasvattamisessa
 - 3) Kaupunkitiedon tuottamisessa ja jakamisessa.
- Kohderyhmät: Kaupunkien ja kaupunkiseutujen viranomaiset, jotka toimivat kestävästä kaupunkikehityksen teemassa, EU:ssa. (DEGURBA 1- & 2 -luokkien kunnat + 3-luokan kehyskunnat tietyin ehdoin*).
- Myös DEGURBA 3 -kehyskunnat voivat hakea mukaan kaupunkiseutuna/keskuskaupungin johdolla, mikäli 51 % asukkaista asuu DEGURBA 1 tai 2 -alueella.

DEGURBA 1- ja 2-kaupungit Suomessa (67)

- DEGURBA 1: **Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Kuopio ja Lahti.**
- DEGURBA 2: **Pori, Kouvola, Joensuu, Lappeenranta, Hämeenlinna, Vaasa, Seinäjoki, Rovaniemi, Mikkeli, Porvoo, Salo, Kotka,** Kokkola, Hyvinkää, Lohja, Järvenpää, Nurmijärvi, Kirkkonummi, Tuusula, Rauma, Kerava, Kajaani, Kaarina, Nokia, Ylöjärvi, Kangasala, Savonlinna, Riihimäki, Raasepori, Imatra, Raisio, Lempäälä, Raahe, Tornio, Iisalmi, Valkeakoski, Pirkkala, Naantali, Varkaus, Hamina, Kemi, Kempele, Pietarsaari, Heinola, Forssa, Ylivieska, Kuusamo, Uusikaupunki, Lapua, Ulvila, Kankaanpää, Maarianhamina, Paimio, Muurame, Lieksa, Kauniainen, Karkkila ja Hanko.

Lihavoidut yli
50 000 asukasta

EUI:n tarjoamat kehittämis- ja rahoitusmahdollisuudet

- 1. Innovatiiviset toimet – hankerahoitusohjelma**
- 2. Kyvykkyyksien kasvattaminen**
- 3. Kaupunkitiedon tuottaminen ja jakaminen**

1. Innovatiiviset toimet –hankerahoitusohjelma

Tavoite ja toimintaperiaate:

- Rahoittaa uusia, innovatiivisia toimia, jotka ratkaisevat kestävän kaupunkikehityksen haasteita tai hyödyntävät siihen liittyviä mahdollisuuksia. Ohjelma kannustaa riskinottoon ja kokeiluihin, myös epäonnistumisista opitaan.
- ~~Hankkeiden tulee olla todennettavasti uusia ja skaalattavissa EU-tasolla.~~ Paikalliset innovaatiot ml. Uudet ja jo testatut, kuitenkin enemmän kuin ns. kaupunkien perustekeminen. Tavoitteena on tuottaa ratkaisuja, joita kaikki eurooppalaiset kaupungit voivat hyödyntää.
- ~~Hakukierroksilla on aina yksi tai useampi teema, johon liittyviä innovaatioita haetaan.~~ Useampia teemoja, joihin liittyviä hankkeita haetaan esim. EU Policy agenda for cities –teemat. (Such as: economy. Competitiveness and prosperity; housing; climate action, environment and clean energy; mobility; digitalisation; social inclusion and equality; security, public safety and preparedness.)
- Hankkeet ovat kestoltaan ~~3,5~~ 2 vuotta kestäviä.

Hankkeessa tulee olla mukana:

- Delivery partners (kumppanit, sidosryhmät, asukkaat) kevennyksiä myös näihin vaatimuksiin.
- ~~3 transfer kaupunkia muualta EU:sta, jotka valmistautuvat siirtämään toimen omaan kaupunkiinsa.~~

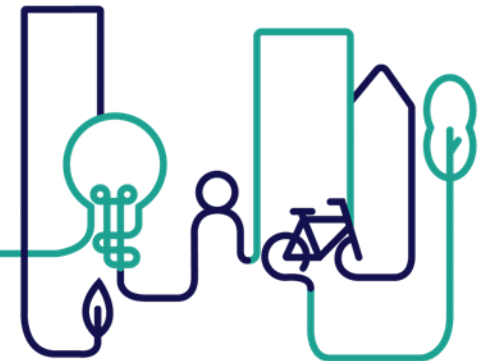
Rahoitus: EUI rahoittaa max. ~~5~~ 2M€:n hankkeesta 80 %, omarahoitusosuus on 20 %. Yhteensä jaossa 60M€.

Kohderyhmä ja kelpoisuusehdot: Kaupunkien viranomaiset EU:n jäsenmaissa. Kelpoisuusehtona DEGURBA 1- tai 2 –luokan kaupunki ja vähintään ~~50 000~~ 25 000 asukasta. Vaihtoehtoisesti kaupunkiseutu, jossa vähintään 50 000 asukasta ja 51 % heistä asuu DEGURBA 1- tai 2 –alueella.

Hakukierrokset: Seuraava haku aukeaa arviolta Q1/2026.

Lisätiedot: Innovative Actions EUI:n sivuilla , Portico-kaupunkitietoalusta ja Suomen IA-hankkeet: Turku – Urban Biodiversity Parks ja Vaasa – Nordic Energy Capital

Muutokset ovat mahdollisia, lue kooste muutoksista [täältä](#).

2. Kyvykkyyksien kasvattaminen

Kaupunkivaihto

Tavoite: Auttaa hakijakaupunkia ratkaisemaan jokin kestävän kaupunkikehityksen haaste vertaisoppimisen ja räätälöityjen visiittien avulla. Vaihdon aiheena voi olla, mikä tahansa kestävä kaupunkikehitykseen liittyvä haaste (taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen tai kulttuurinen ulottuvuus).

Toimintaperiaate:

- Yhdistää 2-3 kaupunkia: Hakijakaupungin, jolla on haaste + 1-2 vertaiskaupunkia, joilla on ratkaisu/tarvittavaa osaamista ja kokemusta haasteen ratkaisemiseksi.
- Vaihto sisältää vastavuoroiset 2–5 päivän vierailut + verkkotapaamiset.
- Prosessi on nopea ja lyhytkestoinen, visiitit toteutetaan max. 5 kk:n kuluttua hakemuksen hyväksymisestä.

Rahoitus: EUI kattaa matka- ja päivärahat. Vertaisarvioijille maksetaan korvausta 350 €/päivä visiitin ajalta + verkkotapaamiset. EUI tarjoaa tarvittaessa asiantuntijan fasilitoimaan vaihtoa ja oppimista.

Kohderyhmä ja kelpoisuusehdot: kaupunkien viranomaiset ja päättäjät EU:ssa. Ehtona: DEGURBA 1- ja 2 -luokan kaupungit. Myös DEGURBA 3 -kehyskunnat voivat hakea kaupunkiseutuna /keskuskaupungin johdolla, mikäli 51 % asukkaista asuu DEGURBA 1 tai 2 -alueella. Ei minimi asukasmäärävaatimusta.

Hakukierrokset: **jatkuva haku.**

Lisätiedot: [City-to-City Exchange EUI:n sivuilla](#), [Urban Matchmaker -työkalu](#) vaihtokaupunkien etsimiseen. Myös UCP-pisteet auttavat vaihtopyyntöjen välittämisessä ja vaihtokumppanien löytämisessä.

Uutena myös EUI:n sihteeristön assistance service vaihtokaupunkien etsimiseen!

Vertaisarviointi

Tavoite: Tukea kaupunkia kehittämään vaikuttavampia ja parempia kestävän kaupunkikehityksen strategioita vertaisarvioinnin ja -oppimisen avulla. Kehittämiskohteena voi olla strategian sisältö, toimeenpano tai seuranta. Vertaisarvioijat valitaan arvioitavan kaupungin tarpeiden mukaan ja toiminnan kautta arvioitavat kaupungit saavat henkilökohtaista sparrausta ja kehittämisideoita.

Toimintaperiaate:

- 6 kuukautta kestävä prosessi, joka huipentuu 2-päiväiseen Peer Review – tapahtumaan, jossa useampi vertaisarviointiporukka tapaa.
- Tapahtumassa käsitellään sekä yhteisiä että kaupunkikohtaisia kehittämiskysymyksiä. Tapahtuma sisältää työpajoja ja kenttävierailuja.
- Jokaisella arvioitavalla kaupungilla on 4-6 vertaiskaupunkia sparraajana.

Rahoitus: EUI kattaa matka- ja päivärahat sekä tapahtuman järjestämiskulut. Vertaisarvioijille maksetaan korvausta 350 €/päivä tapahtuman ja valmistelevien kokousten ajalta. EUI tarjoaa vertaisarviointieksperit koko prosessin ajan.

Kohderyhmä ja kelpoisuusehdot:

- **Arvioitava kaupunki (City under review):** Ekosysteemisopimuskaupunki (Artikla 11) ja arvioitavana strategiana ekosysteemisopimus tai jokin sen alainen osastrategia, toimeenpanosuunnitelma tai hanke.
- **Vertaisarvioijat (Peer reviewer):** DEGURBA 1- ja 2 -kaupungit, Myös DEGURBA 3 -kehyskunnat voivat hakea kaupunkiseutuna, mikäli 51 % asukkaista asuu DEGURBA 1 tai 2 -alueella. Ei min. as.m.vaatimusta. **Hakijoilta edellytetään kokemusta poikkihallinnollisten ja –sektoriaalisten strategioiden suunnittelusta, toimeenpanosta tai seurannasta.** Etusijalla ovat Artikla 11- ja 7-kaupungit (6Aika-strategiakaupungit ja ekosysteemisopimuskaupungit)

Hakukierrokset: **Haku on avoinna 8.10.–18.11.2025**

Lisätiedot: [EUI:n sivuilla](#), Lisätietoa suomeksi [täällä](#). Kokemuksia vertaisarvioinnista [täällä](#).

Esimerkkejä aiheista kaupunkivaihdolle:

Indicative topics of thematic challenges

Productive, smart and connected	Research and Innovation
	Digital transition
	Localising production
	Decarbonised mobility
	Culture and sustainable tourism
	Support to Small and Medium Enterprises and entrepreneurs
Green	Sustainable soil and land use
	Resilient environments
	Climate adaptation
	Clean and healthy environments
	Biodiversity and nature protection
	Energy transition
	Circular Economy
Just and Inclusive	Inclusion
	Access to housing
	Education and employment
	Access to essential services
Place based	Safe and secure urban environment
	Balanced territorial development (including urban-rural linkages)
	Urban regeneration
	Sustainable urban planning

Indicative topics of operational challenges:

Strategy	Diagnostics
	Sustainable Urban Development Strategies
	Localising Sustainable Development Goals
Governance	Multi-level governance
	Multi-stakeholder approach
	Public policy and legislation
Participation and Communication	Citizen engagement
	Communication with beneficiaries
Resource and funding	Access to funding (including selection criteria and procedures, and project pipeline preparation, implementation and monitoring)
	Public procurement and State Aid
Data management and evaluation	Data collection and analysis
	Monitoring and evaluation
	Territorial Impact Assessment
Scaling up and transfer	Capitalisation
	Scaling up
	Transfer/replication
Territorial tools	Integrated territorial investment
	Community-led local development
Territorial focus	Functional urban areas, neighbourhood, municipality

Esimerkkejä vertaisarvioinnin aiheista

Example topics (guiding questions) covered by previous EU Peer Reviews

- How to **engage relevant stakeholders** to boost the implementation of SUD strategies?
- How to build understanding of a SUD strategy as a tool for urban transformation and **boost internal cooperation** and engagement among all municipal departments?
- How to be more effective in the **long-term planning and continuity** of SUD measures?
- How can the **private sector and other sources of financing** (apart from EU) be involved in the funding of the actions and services of the SUD strategy?
- How to ensure the **metropolitan fringes** equally benefit from EU/National Investments?
- How to ensure the **sustainability of services** in a shrinking population context?
- How to build a **strategic vision at multi-level scale** (Functional Urban Area, metropolitan cooperation);
- How to implement **a project selection process that prioritises integration**?

These topics were covered at EUI Peer Review events organised in [June 2023 in Thessaloniki](#) (Greece), in [November 2023 in Coimbra](#) (Portugal), in [January 2024 in Kalisz](#) (Poland), in [September 2024 in Jiu Valley](#) (Romania), in [October 2024 in Athienou](#) (Cyprus), in [December 2024 in Basso Piave Urbano](#) (Italy), and in [February 2025 in Torrelavega](#) (Spain).

The three guiding questions of Alba Iulia

Question 1

- › **HOW CAN WE CONSOLIDATE OUR CURRENT PROCESS FOR COOPERATION, TO EVOLVE IN A NEEDS-BASED AND STRONG GOVERNANCE FRAMEWORK AT METROPOLITAN LEVEL?**

Question 2

- › **HOW TO MONITOR AND EVALUATE AN INTEGRATED STRATEGY FOR DEVELOPMENT BOTH AT LOCAL AND METROPOLITAN LEVEL?**

Question 3

- › **HOW TO INCLUDE STAKEHOLDERS AT THE METROPOLITAN LEVEL IN THE PLANNING, FINANCING AND IMPLEMENTATION OF THE SUD STRATEGY?**

The three guiding questions of Pardubice

Guiding question #1: Cooperation and Finding agglomeration's themes

- *Which governance mechanisms/systems could we put in place for the drafting and implementation of the strategy, so as to achieve better sectoral and territorial integration i.e., more balanced representation of the interests and needs of both administrative units and more stakeholders without losing sight of the need to address common themes?*

Guiding question #2: Financial instruments

- *How can we identify suitable topics for financial instruments including the involvement of private sources and encourage applicants to utilize them for projects under the ITI Strategy, given the region's needs and funding opportunities from various sources?*

Guiding question #3: ITI implementation settings

- *How can we enhance SUD monitoring by introducing strategy-specific qualitative and quantitative indicators and a more result-oriented approach to better assess its impact?*

The three guiding questions of Smiltene

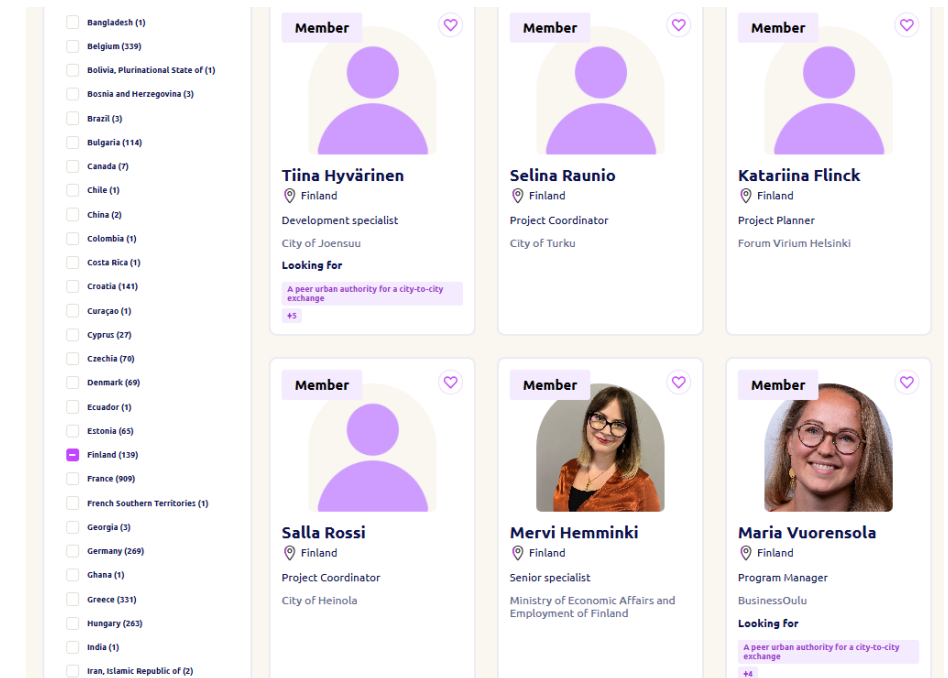
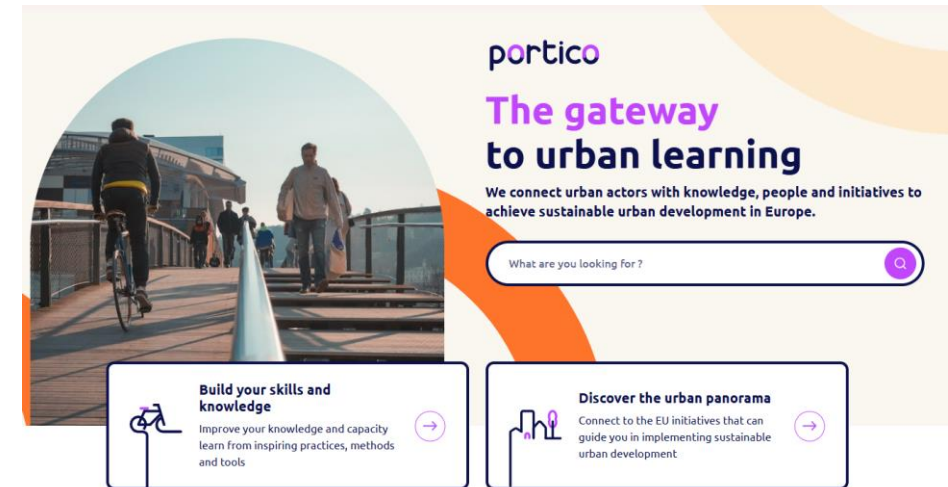
Guiding question #1 (Strategic Dimension): How can Smiltene Municipality strengthen the management of historical properties through an integrated long-term approach, citizen engagement, and training?

Guiding question #2 (Governance): *What can Smiltene municipality do to improve coordination between local development initiatives and broader territorial governance through better communication and collaboration with key institutions?*

Guiding question #3 (Funding & Finance): *How can innovative financing models, such as public-private partnerships and EU funding opportunities, be effectively mobilized, integrated, and coordinated to support cultural heritage preservation and sustainable development?*

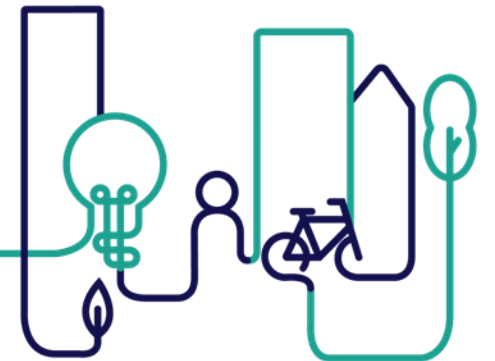
3. Kaupunkitiedon tuottaminen ja jakaminen

- Kaikki EUI:n 1.- ja 2. -osioista sekä muista EU:n kaupunkikehittämisvälineistä syntyvä tieto tallennetaan [Portico-kaupunkitietoalustalle](#), josta se on kaikkien kiinnostuneiden hyödynnettävissä.
- Tavoitteena on jakaa kaupunkien SUD-osaamista ja parhaita käytäntöjä ja näin edistää kestävästä kaupunkikehityksestä Euroopassa.
- Samalla syntyy Euroopan laajuinen kaupunkikehittämisen verkosto.
- **Lisää oma profiilisi Porticoon [täällä](#).**
- Portico-sivustolta löytyy myös [Urban Matchmaker –työkalu](#), jossa kaupungit voivat ilmoittaa osaamisistaan/haasteistaan ja etsiä sopivia kaupunkeja kumppaneiksi kaupunkivaihtoon sekä transfer-kaupunkeja innovatiivisten toimien pilotointia varten.
- Lisätiedot: [EUI:n sivuilla](#), Tutustu muihin [EU-instrumentteihin](#) ja [rahoitusmahdollisuuksiin](#) ja [rakennerahastot.fi](#)

EUI:n ajankohtaiset

- **Haku EUI:n vertaisarviointitoimintaan on avoinna 8.10.-18.11.2025.**
- EUI:n Focused Policy LAB kohtuuhintaisesta asumisesta 18.-19.11.2025 Fuenlabradassa
- EUI:n Capacity building event Oulussa 19.-20.5.2026
- **Seuraava Innovatiiviset toimet –hakukierros tulossa arviolta Q1/2026.**

SAVE THE DATE: EUI Capacity building event Oulussa 19.-20.5.2026

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

- EUI tarjoaa vuosittain mahdollisuuden järjestää capacity building event, jonka tavoitteena on kasvattaa kaupunkien kyvykkyyksiä vastata ajankohtaisiin haasteisiin.
- **Suomen tapahtuman tavoitteena on vahvistaa suomalaisten kaupunkien kykyä sopeutua geopoliittisiin muutoksiin ja hyödyntää uusia mahdollisuuksia kokonaisturvallisuuden ja strategisen autonomian alueilla kilpailukyvyn vahvistamiseksi.**
- Alustava ajankohta: 19.-20.5.2026
- Hostina Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Oulun kaupunki

Mitä Capacity building eventissä tapahtuu?

- **Keynote-puheenvuoroja, case-esimerkkejä, työpajatyöskentelyä, kenttävierailuja, keskusteluja ja verkostoitumista**
- **Keynote-puheenvuorojen alustavia teemoja:**
- **Geopoliittinen tilanne Euroopassa ja Suomessa:** Mitä se merkitsee kaupungeille ja innovaatioekosysteemien kehittämiselle?
- **Strateginen autonomia:** Mitä se voisi tarkoittaa Suomelle, ja miten siitä voidaan tehdä kilpailutekijä?
- **Kaupunkien kyvykkyyden vahvistaminen:** Miten kaupungit voivat parantaa sopeutumiskykyään geopoliittisiin ja rakenteellisiin muutoksiin? Miten voidaan rakentaa uusia verkostoja ja kumppanuuksia kaupunkien ja hallinnon eri tasojen välillä?
- **Innovaatioiden edellytysten luominen:** Miten luodaan suotuisat olosuhteet uusien ratkaisujen syntymiselle ja skaalaamiselle?
- **Tapahtumalla haluamme edistää kaupunkien välistä yhteistyötä ja verkostoitumista Suomessa ja Euroopassa.**

- **Miltä aihe kuulostaa?**
 - **Millaisiin aiheeseen liittyviin kysymyksiin haluaisit syventyä tapahtumassa?**
 - **Mitä muita toiveita tapahtumalle?**
- Sana on vapaa! 😊**

”

Kutsun suomalaiset kaupungit mukaan eurooppalaiseen kaupunkialoitteeseen jakamaan osaamistaan, oppimaan ja inspiroitumaan yhdessä eurooppalaisten verrokkien kanssa!

Anna-Kaisa Ikonen
kunta- ja alueministeri

EUROPEAN U R B A N INITIATIVE

URBACT

Eurooppalaisen kaupunkialoitteen (EUI)

Kansallinen yhteyspiste UCP:

Mervi Hemminki

Työ- ja elinkeinoministeriö

mervi.hemminki@gov.fi

0295047096, +358505649978

urban-initiative.eu/urban-contact-points/finland

1. Tilaa UCP:n ja NUP:n
yhteinen [uutiskirje](#)

URBACT:n kansallinen yhteyspiste NUP:

Itä-Suomen yliopisto, Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia

Petri Kahila, Timo Hirvonen & Matti Fritsch

etunimi.sukunimi@uef.fi

urbact.eu/suomi

2. Ota seurantaan UCP:n
ja NUP:n yhteinen
[linkedin -sivusto](#)

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

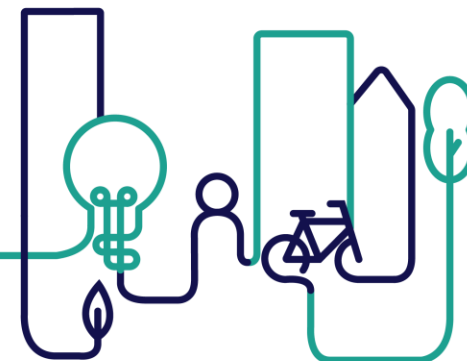
URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

SUOMI

Kiitos!

